

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 30 stycznia 2018 r.

Poz. 948

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.11.2018.5 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 stycznia 2018 r.

w sprawie nadania ulicy 25 Stycznia położonej w miejscowości Stęszew nazwy Księżnej Doroty Jabłonowskiej

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389 i poz. 2495) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy 25 Stycznia położonej w miejscowości **Stęszew** nadaje się nazwę **Księżnej Doroty Jabłonowskiej**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki, dalej zwana: „ustawą” obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy) Wojewoda Wielkopolski

pismem z 18 września 2017 r. znak: KN-I.4102.9.2017.21 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu i z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUWŁd-940-234(33)/17 Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie poinformował, że nazwa ulicy 25 Stycznia w Stęszewie jest niezgodna z art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, iż *„Dnia 25 Stycznia nastąpiło wkroczenie jednostek Armii Czerwonej do miejscowości Stęszew – obecnie w. woj. wielkopolskim. Zgodnie z propagandową praktyką władz komunistycznych wydarzenie to celebrowane było – niezgodnie z faktami historycznymi – jako „dzień wyzwolenia” oraz powód do wyrażenia wdzięczności społeczeństwa wobec Armii Czerwonej. Tymczasem wbrew nadziejom Polaków, oczekujących odbudowy wolnego kraju po likwidacji okupacji niemieckiej, Armia Czerwona w latach 1944-1945 r. stała się narzędziem ponownej aneksji niemal połowy terytorium RP do ZSRS, zniewolenia całej reszty kraju oraz odbudowy w nim systemu komunistycznego w pełni zależnego od władz w Moskwie. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego”*.

Nazwa ulicy 25 Stycznia nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Województwie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę Księżnej Doroty Jabłonowskiej.

Księżna Dorota Jabłonowska z Broniszów urodziła się w 1692 roku w Kaliszu jako jedyna córka Marianny, wojewodzianki kaliskiej i kasztelanki biechowskiej oraz Piotra Bronisza, sekretarza króla Polski Stanisława Leszczyńskiego.

Była dwukrotnie zamężna. Pierwszym jej mężem był Jan Antoni Radomicki (ur. w 1690 roku w Kaliszu, zm. w 1728 roku w Lublinie), syn właściciela Konarzewa, wojewoda inowrocławski i generał wielkopolski. Drugim mężem księżnej Doroty Jabłonowskiej był Stanisław Wincenty Jabłonowski, (ur. W 1694 roku, zm. w 1754 roku) książe na Ostrogu, Bułszowie, Niżniowie, Krzewinie, Płużnem, wojewoda rawski od 1735 roku, starosta świecki, międzyrzecki, białocerkiewski, pisarz i poeta, odznaczony Orderem Orła Białego, donator klasztoru jasnogórskiego. Z małżeństwa z Stanisławem Wincentym Jabłonowskim urodzili się dzieci: Maria Klementyna i Antoni Barnaba – budowniczy pałacu w Racocie.

Rok po śmierci swojego ojca Piotra Bronisza, księżna Jabłonowska odziedziczyła Stęszew i Racot wraz z podlegającymi dobrami. Przeprowadziła modernizację rezydencji w Racocie (zainicjowała budowę świątyni oraz postawiła murowane stajnie i oficyny). Dalszą rozbudowę kontynuował jej syn, książe Antoni Barnaba Jabłonowski, wojewoda poznański. W latach 50-tych i 60-tych XVIII w. z inicjatywy księżnej Jabłonowskiej podjęto również przebudowę kościoła w Tomicach.

W 1771 roku księżna zainicjowała renowację kościoła farnego w Stęszewie. Kościół zyskał wówczas dwie kaplice boczne. W jednej z nich (obecnej kaplicy MB Nieustającej Pomocy) znalazła się łoża kolatorów, a pod nią zakrystia. W przeciwległej kaplicy przygotowano miejsce na nagrobek kolatorki.

Księżna Dorota Jabłonowska zmarła w 1773 roku i została pochowana w krypcie kościoła farnego p. w. Św. Trójcy w Stęszewie. Nad miejscem jej pochówku, w dzisiejszej kaplicy Św. Krzyża, wzniesiony jest nagrobek w formie ołtarza, w którym znajduje się portret księżnej, a nad nim jej rodzinny herb Wieniawa.

Sylwetka Księżnej Doroty Jabłonowskiej zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy Księżnej Doroty Jabłonowskiej. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (Księżnej Doroty Jabłonowskiej) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.